

воденецъ“ да играе съ тѣхъ на „роби“, ами сѣдѣлъ у дома си да учи, та да ги надмине. Тѣ, богатитѣ, не знаели, че бѣдниятъ имъ другаръ си отивалъ прѣзъ това врѣме дома си, въ Клисуре, за да си хапне като хората! . . .

Но трудътъ не оставилъ малкото момче на улицата, въ гладъ и сирмашия. Отначало учителитѣ му взели да го избиратъ за помощникъ, а посетилъ самъ станалъ учителъ — първомъ въ с. Стрѣлча (Панагюрско), послѣ въ Перущица и Пловдивъ.

И като учителъ — Дановъ се е отличавалъ много отъ тогавашнитѣ учители. Кроткъ, уменъ, благъ и къмъ ученици и къмъ селяне — той уредилъ и училището. Изхвърлилъ отъ него пръчката и фалагата, за да поучава съ благи и умни съвѣти. Въмѣсто досегашнитѣ строги учители, той станалъ добъръ другаръ и приятелъ на дѣцата, и тѣ съ очудване го гледали — какъ той новиятъ имъ учителъ ще ги учи безъ пръчка, безъ бой? . . . И съ сълзи се раздѣляли тѣ отъ него и той отъ тѣхъ, когато тръгвалъ да отиде другадѣ. И ето прощава се новиятъ учителъ, и почватъ да го викатъ отъ село на село — да уреди училищата имъ, да уреди такива, кждѣто нѣматъ . . . И тръгва той, апостолътъ на просвѣтата, и става учителъ не само на дѣцата, а и на селянитѣ, на възрастнитѣ.

Само една пръчка срѣщалъ новиятъ и високоученъ учителъ: нѣмало книги, учебници. Нѣколкото такива трѣбвало да се печататъ по Виена, Буда-Пеща и Бѣлградъ. А това ставало и трудно и скъпо. Въ това врѣме имало само една гръцка книжарница въ Пловдивъ, пълна само съ чужди, най-много гръцки книги, но нито една българска. Дановъ отрано се е замислилъ върху това, но най-сетнѣ рѣшилъ да